

Literatura i ciutats: de Brooklyn a Castroforte

5 recomanacions literàries sobre ciutats de l'escriptor Miqui Otero

Miqui Otero

Pont de Brooklyn / ARTHUR BROGNOLI

Podríem pensar que, si els turistes ocupessin les ciutats amb novel·les i no amb *Lonely Planets*, i amb *brogues* bicolores i no *crocs*, el món seria un lloc més fabulós. El que passaria, però, seria que: *a*) trobarien pocs llocs oberts dels que hi sortissin; *b*) es decebrien profundament. La ciutat literària es presenta mitificada per la mirada de l'escriptor, que, fins i tot quan és més cínic i esgarriacries, i encara que vulgui descriure-la funesta, tendeix a mitificar-la i fer-la més fotogràfica. Des de “la vetusta ciutat que dormia la siesta” (Oviedo) fins a la que mai no dorm (Nova York).

Orfes de Brooklyn

El primer que vaig pensar quan vaig trepitjar Brooklyn va ser: com s'arriba a Brooklyn? I el segon: aquell conductor de bus deu tenir sis novel·les al calaix. Per als qui vam començar a escriure a finals dels noranta, Brooklyn era aquell lloc infestat d'escriptors solvents però de vel·leïtats *pop* una mica sentimentals (molts es deien Jonathan). El Brooklyn on van comprar pa **Walt Whitman**, **Henry Miller** o **Carson McCullers** era ara el de **Jonathan Lethem** o **Jonathan Ames** ([Huérfanos de Brooklyn](#), lectura obligada), entre d'altres. O el de Jennifer Egan. D'aquell lloc, on se sentia el tecleig frenètic de **Paul Auster** (lectura adolescent), **Colson Whitehead** en va dir: “Posa a Google

«*Brooklyn writer*» i et contestarà: «Vols dir: el futur de la literatura com el coneixem?»». El problema amb Brooklyn és que, al final, hi havia massa escriptor famosos. I ja va dir **Bukowski** que “parlar només amb escriptors és com beure copes d’aigua en una banyera plena” (ell preferia beure —massa— vi).

Barcelona, entre Marsé i el gran Watusi

De Barcelona, el pare del protagonista de la novel·la [El secreto de las fiestas](#) li diu al seu fill abans que vingui: “No hay que fiarse de nadie, porque hay gente muy extraña que te puede hacer mucho daño. Atracadores, drogadictos y gente de la política”. I, també, escriptors. Per Barcelona, millor que amb Google Maps, s’hi pot passejar a través de les vides privades de **Sagarra**, les últimes tardes de **Marsé**, els prodigis de **Mendoza**, el taxi de **Zanón**, el Watusi de **Casavella**, els retrats de **Candel**. I amb **Sales** i **Puntí** i **Andújar** i tants d’altres que encara hi són, teclejant-la.

Hanif Kureishi, veí de Broomley

De Broomley, al sud de Londres, algú en va dir que és una “lobotomia feta de totxos”. Totxos, en la seva accepció literària, no són les novel·les d’un dels seus grans cronistes: Hanif Kureishi. Tant és que hagi arribat a la glòria internacional, que, com Zadie Smith, ell sempre torna als carrers on va aprendre a anar amb tricicle i que ja va descriure, en tot el seu calidoscopi multicultural, a [El buda dels suburbis](#).

Laku / ‘Notícia bomba’, d’Evelyn Waugh

Hi ha qui diu que res no passa si no ha sortit als diaris. Si un lloc hi apareix, és que existeix. La gran novel·la satírica i antibèl·lica sobre el món del periodisme, [Notícia bomba!](#), presenta una guerra a Ismaïlia. “On para això? Bannister em va dir que aquesta ciutat no existeix. / Bé, doncs ara ha començat a existir. En aquests moments ha aparegut en grans caràcters i a tota plana a la primera pàgina del *Daily Brute*”. Barreja de la guerra civil d’Abissínia i la d’Espanya, un *plumilla* accidental cobreix el conflicte que passa allà. ‘Laku’ no existeix; vol dir “no ho sé”, que és el que deien els aborígens quan algun estranger (especialment si era periodista) els preguntava.

Castroforte del Baralla, la ‘ciutat’ inventada més fascinant

Ni la regió de Yoknapatawpha de Faulkner, ni el Macondo de García Márquez: el territori inventat més fascinant és Castroforte del Baralla. Un lloc on ningú diu que sí ni que no i que és, com no pot ser d’una altra manera, a Galícia. En concret, a l’enormíssima (en tots els sentits) novel·la [La saga/fuga de JB](#). Una ciutat amb la gran particularitat que levita, flota a l’aire i s’eleva cada cop que els seus habitants s’emocionen o es preocupen a l’uníson per alguna cosa.